

ב"ה, ט' תמוז תשע"ג
17 יוני 2013
תיק 73064

פסק דין

בעניין שבין

התובעת

התובע

לבין

משרד שידוכים - הנתבעת

א. תמצית העובדות המוסכמות

עיקרה של המחלוקת שלפנינו בתביעה להחזר תשלום ששולם למשרד שידוכים בטענה שהמשרד לא סיפק את השירות אותו הבטיח. להלן פירוט של הטענות. התובעים הם הורים לבן ובת שאינם נשואים. התובעים פנו לנתבעת בבקשה שתפעל לשדך את בנם הבכור. במהלך הפגישה (שהתקיימה בתאריך 26.04.11) הציע מנהל הנתבעת (להלן יקרא למען הנוחות: הנתבע) שהתובעים ישלמו עבור רישום הבת לשידוך. התובעים הסכימו גם לכך. התובעים חתמו על המסמך הסטנדרטי של הנתבעת, שפרטיו ידונו לקמן. בהתאם למסמך זה, שילמו התובעים מה שמוגדר כ"דמי רישום" בסך 11,600 ₪ עבור הבן והבת (5800 ₪ כולל מע"מ עבור כל אחד), עבור עבודה של שנה של הנתבעת. כמו כן התחייבו התובעים לשלם בנוסף 5000 ₪ + מע"מ עבור כל שידוך שיצליח. תוכן השירות היה "שידוך ללא ידיעת המועמד". מהות השירות נתונה במחלוקת בין הצדדים כפי שיפורט בהמשך. זמן קצר לאחר חתימת ההסכמים (מסמך אחד לכל ילד), פנו נציגי הנתבעת לתובעים עם הצעות שידוך. נציגי הנתבעת ביקשו מהתובעים להציע דרכים לפנייה לילדים ללא שהם יידעו שמדובר בפנייה של משרד שידוכים. התובעים שיתפו פעולה, ואכן, משרד השידוכים הצליח להציע לבן כמה שידוכים, ועם אחד המועמדות הוא אף יצא. לעומת זאת, הבת דחתה את כל ההצעות. בנוגע לחלק מהפרטים ישנה מחלוקת בין הצדדים.

ב. טענות התובעים

התובעים טענו בדיון כי הם זכאים להחזר כל מה ששולם עד כה, סה"כ 11,600 ₪. בדיון טענו התובעים את הטענות הבאות:

1. התובעים טוענים כי הבהירו לנתבע כי הם מעוניינים בשידוך ללא מעורבות ההורים.
2. כבר בפגישה שבה נחתמו ההסכמים אמרה הנתבעת שהבת "קשה" בנושא השידוכים, אבל הנתבע שכנע אותה לרשום אותה לשידוך.

עמוד 1 מתוך 10

משרד ראשי: רח' ברוריה 2, ת.ד. 8178 ירושלים 91080 Jerusalem P.O.B 8178 Brurya St. Main Office:

טל' 02-5371485 Tel פקס 02-5379626 Fax www.erezhemdah.org bitdin@erezhemdah.org ע"ר מס' 580120780

Founders: The Bellows Family, Chicago, Illinois

3. שבועיים לאחר הפגישה גלתה התובעת לבת כי רשמה אותה למשרד שידוכים. זאת, לאחר שהבת חשדה בנוגע למקורן של הצעות השידוכים. בתגובה הודיעה הבת כי היא איננה מעוניינת לקבל הצעות נוספות. התובעת העבירה את ההודעה לנתבעת.
4. התובעים פנו לנתבעת בבקשה להשבת התשלומים זמן קצר לאחר התשלום (בנוגע לבת – חודש לאחר התשלום, ובנוגע לבן – חודשיים לאחר התשלום).
5. התובעים סבורים שהם זכאים להחזר של דמי הרישום מהטעמים הבאים שנמנו בסיכומים שהגיש ב"כ:

- א. "הנתבעת נצלה את חוסר הניסיון של התובעים בסוג זה של התקשרויות ואף את מצוקתם למציאת בני זוג לילדיהם תוך חתימה על תנאי חוזה בלתי סבירים וזאת אף אם נקבע שמדובר בתנאים המקובלים בשוק".
 - ב. "לאור בדיקה בשוק השידוכים (מצ"ב נספח המסוכס בטבלה בהמשך) התברר שמחירי דמי ההרשמה נמוכים בצורה משמעותית מאלו שגובה החברה" [הנתבעת]. ולכן התובעים יכולים לטעון "משטה אני בך" וטענת אונאה.
 - ג. "התובעים הוטעו ע"י הנתבעת בכך שלא הובהר להם סיכויי הצלחת ההליך, לאור הנסיבות המיוחדות של המקרה, קרי, אי ידוע הילדים בהתקשרות עם הנתבעת".
 - ד. "במצב מורכב זה לא יכלה לספק את השירות אותו היא מתיימרת לספק לכלל המתקשרים עימה, קרי, יעוץ והכוונה, שכן אין באפשרותה ליצור קשר ישיר עם המשודכות".
 - ה. "היה על הנתבעת להודיע לתובעים כי יתכנו קשיים במימוש ההתקשרות ובהצלחת השידוך. עקב טעות זו כי זכאים התובעים לבטל את החוזה בשל פגם בגמירות דעתם."
 - ו. "החוזה האמור מוכר כיום בשם 'חוזה אחיד' שבו תניות מקפחות".
 - ז. "התובעים כלל לא היו מודעים לתנאי העוסק בדמי הרישום ובאפשרות לקבלם חזרה - שהוא קיצוני ולא סביר בעליל וככזה הוא מוכרח לעבור ביקורת שיפוטית - ולכן יש לבטלו".
 - ח. "התובעים התקשרו עם הנתבעת על דעת כך שישופק השירות ללא ידיעת הילדים וללא מעורבותם. שירות זה לא סופק". וזהו שירות שונה ממה שביקשו התובעים לקבל.
 - ט. ב"כ התובעים תמך את יתידותיו במקורות הלכתיים (ואף במקורות מהחוק הישראלי ומפסיקת בתי המשפט) בהם נדון בהמשך.
- התובעים הגישו מסמך ובו נתונים על עלויות משרדי שידוכין, נסכם אותם בטבלה:

שם המשרד	דמי רישום	תשלום לאחר חתונה
-----	600 ₪ חד פעמי	4000 ₪

עמוד 2 מתוך 10

משרד ראשי: רח' ברוריה 2, ת.ד. 8178 ירושלים 91080 Jerusalem P.O.B 8178 Brurya St. Main Office:

טל' 02-5371485 Tel פקס 02-5379626 Fax www.eretzhemdah.org bitdin@eretzhemdah.org ע"ר מס' 580120780

Founders: The Bellows Family, Chicago, Illinois

720 ש"ח חד פעמי	\$1000 מכל צד	-----
468 ש"ח לשנה	אין נתונים	-----

ג. טענות הנתבעת

1. הנתבעת דוחה לחלוטין את התביעה להשבת הכסף או חלקו.
2. הנתבעת מסתמך בעיקר על ההסכם בין הצדדים שבו נקבע במפורש: "ידוע לי שלא אוכל לדרוש ממושרד השידוכים החזר דמי הרשמה חלקי או מלא מכל סיבה שהיא".
3. הנתבעת טען בסיכומים כי הנתבעת נתנה את השירות עליו סוכם "ואין זו אשמתנו שהילדים לא שיתפו פעולה כמו שצריך ולכן ההצעות נפלו מסיבות שונות".
4. הנתבעת אמר שלא זכור לו שנאמר לו שהבת "קשה".
5. הנתבעת הציגה רישום של שיחות טלפון שהיא מנהלת. ע"פ הרישום הוצעו לבן כמה שידוכים בדרכים שונות. והוא יצא עם אחת הבחורות שהוצעו לה. לעומת זאת, הבת לא יצאה עם אף אחד מהבחורים שהוצעו לה. לפי הרישום אכן בתאריך 12.05.11 הודיעה התובעת כי הבת לא מעוניינת לשמוע על הצעות. אולם, בתאריך 28.06.11 התובעת הודיעה כי הבת מעוניינת בהצעות. אלא שגם ע"פ רישומי התובעת הבחור היחיד שניסה לפנות ישירות אל הבת לא נענה. בתאריך 05.04.12 הודיעה התובעת כי הבת איננה מעוניינת לשמוע על הצעות נוספות.
6. הנתבעת סבור כי הוא פטור מלהחזיר את הכסף מהסיבות הבאות:
 - א. "המשרד הסביר לתובעים בדיוק כיצד הדברים פועלים... והם הסכימו לכך מרצונם החופשי".
 - ב. "ההשוואה לאתרים שונים באינטרנט היא לא רלבנטית לחלוטין כי אין מה להשוות בין משרד שידוכים מקצועי שפועל במשך שנים רבות בפריסה ארצית ובינ"ל... כמו כן המשרד פתוח כל יום מהשעה 8:00 בבוקר 7:00 בערב ומעסיק קרוב ל-10 עובדים".
 - ג. "השירות שניתן היה בדיוק לפי מה שסוכם ונחתם בינינו".
 - ד. הנתבעת טען בדיון וחזר על כך בסיכומים, ששירותיו כוללים "סינון ופגישות עם הלקוחות וייעוץ".
 - ה. "בחווה איננו מתחייבים למספר מסוים של הכרויות בדיוק מסיבה זו שאיננו יכולים לדעת מראש מי יסכים לפוגשן ומי לא ואת מי הן תפסולנה או תקבלנה".
 - ו. "החווה הינו חוקי לחלוטין ובלתי מקפח".
 - ז. "בפגישה הובהר לתובעים מפורשות כי כסף אינו מוחזר משום סיבה שהיא".
 - ח. בדיון טען הנתבעת כי השירות שהוצע היה שידוך ללא ידיעת המועמד על **מעורבות**

עמוד 3 מתוך 10

משרד ראשי: רח' ברוריה 2, ת.ד. 8178 ירושלים 91080 Jerusalem P.O.B 8178 Brurya St. Main Office:

טל' 02-5371485 Tel פקס 02-5379626 Fax www.erezhemdah.org bitdin@erezhemdah.org ע"ר מס' 580120780

Founders: The Bellows Family, Chicago, Illinois

משרד השידוכים. הנתבע דוחה את הטענה שסוכם על כך שההורים לא יהיו מעורבים. מעורבות ההורים נדרשת כדי למצוא דרכים להציע את השידוכים למועמדים. כמו כן, במקרה זה כמו במקרים אחרים הנתבעת מוצאת דרכים להגיע למועמד ללא עזרת ההורים (כגון, טלפונים ישירים למועמד או פנייה דרך הפייסבוק).

ד. נושאי הדיון

1. מעמדם ההלכתי של הנתבעת ושל הנתבע.
2. תוקף הסעיף בהסכם שבין הצדדים שהכסף לא יוחזר בשום מקרה.
3. האם הנתבעת עמדה בהתחייבותה כלפי התובעים?
4. דיון בטענות נוספות של התובעים.
5. עמדת החוק בעניין

ה. מעמדה ההלכתי של הנתבעת

על פי ההלכה, ישנן שתי מסגרות עיקריות לעבודת עובד: שכירות וקבלנות. בשכירות העובד נשכר לעבודה במשך תקופת זמן מסוימת, ובקבלנות נשכר העובד להשגת תוצאה מסוימת. הנתבעת ועובדיה, ובראשם הנתבע, הם בגדר פועלים ולא בגדר קבלן. כפי שכתב הרמ"א (חו"מ שלג, ה):

שכר עצמו לזמן, יש לו דין פועל; אבל אם שכר עצמו ללמוד ספר או חצי ספר, יש לו דין קבלן.

עבודתם של עובדי הנתבעת היא להציע שידוכים, ומשך זמן העבודה הוא בסך הכל שנה. הנתבעת מבהירה כי "דמי הרישום" אינם מבטיחים את השגת המטרה, ואינם תלויים בהשגתה.

כמו כן, הנתבע אמר בדיון וחזר על כך בסיכומים שהשירותים כוללים גם שירותי ייעוץ. הקביעה שהנתבעת היא גם בגדר יועץ משמעותית ביותר והיא מטילה עליה אחריות נוספת. זאת, כיון שיועץ על פי ההלכה נושא באחריות במקרים מסוימים כאשר מתברר שהעצה שנתן גרמה לנזק (שולחן ערוך חושן משפט שו, ו).

בית הדין מבקש להבהיר כי העובדה שבעל מקצוע הוא באופן טבעי בעל עניין, ומנסה להגדיל את רווחיו אינה פוטרת אותו מאחריות במקרה שהעצות שנתן גרמו באופן וודאי לנזק. כך למשל, אם קבלן יעץ למזמין לבצע עבודה מסוימת, ובסופו של דבר התברר שהעבודה נכשלה – ייתכן שהקבלן יחויב בפיצוי למזמין. הקבלן לא יוכל להסתתר מאחורי הטענה כי אל לו למזמין להקשיב לעצות של בעל מקצוע. טענה זו איננה מתקבלת בדומה למה שכתבו התוספות (בבא קמא כג, א, ד"ה וליחייב): "דיותר יש לאדם לזהר עצמו שלא יזיק אחרים משלא יזיק".

יישום הדין במקרה הנדון יובא לקמן.

לסיכום, הנתבעת היא בגדר פועל של התובעים, וכן בגדר יועץ שלהם.

1. תוקף הסעיף בהסכם הקובע שהכסף לא יוחזר בשום מקרה

בהסכם בין שני הצדדים נקבע:

ידוע לי לא אוכל לדרוש ממשרד השידוכים החזר דמי הרשמה חלקי או מלא מכל סיבה שהיא. (ההדגשה במקור)

בעקבות זאת, טען הנתבע כי יש לדחות על הסף את התביעה להשבת "דמי הרישום".

טענה זו איננה מתקבלת.

אילו היינו מקבלים את הסעיף הזה כפשוטו, הרי שגם אילו היתה הנתבעת גובה את דמי הרישום ולאחר מכן לא עושה דבר – לא היה מקום לתביעה. במילים אחרות, קבלת סעיף זה כפשוטו משמעה שהנתבעת קבלה מתנה מאת מזמין השירות, וברצונה הטוב היא תחליט האם לספק את השירות. הדבר איננו מתקבל על הדעת.

מה שסביר הוא שהנתבעת נשכרה לצורך ביצוע עבודה מסוימת, והיא עבודת השדכנות, ועל כך היא קבלה שכר. גם אם השכר מוגדר כדמי רישום, באופן מהותי הוא שכר עבודה. ולכן, אין זה מתקבל על הדעת שהנתבעת פטורה מכל התחייבות כלפי מזמין השירות. להיפך, הנתבעת התחייבה לספק שירותי שידוך, ולטענתה במקרה זה, "השירות שניתן היה בדיוק לפי מה שסוכם ונחתם בינינו".

לפיכך, יש לפרש את הסעיף שפוטר את הנתבעת מלהשיב את הכסף מכל סיבה שהיא, לאור דברי הנתבע בסיכומים:

בחווה איננו מתחייבים למספר מסוים של הכרויות בדיוק מסיבה זו שאיננו יכולים לדעת מראש מי יסכים לפוגשן ומי לא ואת מי הן תפסולנה או תקבלנה.

כלומר, כיון שבתחום השידוכים קשה להבטיח הצלחה, וכיון שהדבר תלוי בשיתוף הפעולה של המשוך – הנתבעת מבהירה כי השכר אותו קבלה איננו תלוי בהיקף ובאיכות העבודה שלה.¹

לסיכום, סעיף זה אינו פוטר את הנתבעת מהתחייבות למאמץ אלא רק מהתחייבות לכמות או לאיכות של הצעות שידוכים. על כן, יש מקום לדון בתביעה.

2. מה כוללת ההתחייבות של הנתבעת כלפי התובעים

כאמור הנתבעת היא בגדר פועל של התובעים, שנשכר לתיאום פגישות ולייעוץ עבורם. מה כוללת ההתחייבות של הנתבעת כלפי התובעים?

¹ לא ניתן להבין את הסעיף כאילו בא לפטור את הנתבעת מלהגיע לתוצאה, כיון שהדבר נאמר במפורש בחווה, כך שסעיף זה בא להוסיף דבר מה נוסף.

בהיותה פועל היא התחייבה לפעול להמצאת משדכים פוטנציאלים ויזום מפגשי שידוכים עם הילדים ללא ידיעתם, וזאת במשך שנה.

לעומת זאת, הנתבע לא הצליח להבהיר מה כוללים שירותי הייעוץ שהוא מעניק. בדיון טען ב"כ התובעים כי שירות כזה כלל לא יכול להינתן לאור העובדה שהנתבעת ועובדיה אינם יכולים ליצור קשר עם המשדכים. בסיכומים כתב הנתבע בעניין זה ששירותיו כוללים "סינון ופגישות עם הלקוחות וייעוץ". מדבריו ניתן להסיק כי הייעוץ נעשה בשלב הפגישה עם ההורים ומטרתו לסנן את המועמדים שלגביהם השירות של הנתבעת רלבנטי.

כעת השאלה היא האם הנתבעת עמדה בהתחייבות שלה כלפי התובעים. בעניין זה נדון בנפרד בשירות שניתן לכל אחד מהילדים.

1. השירות שניתן לבן

בנוגע לבן מסתבר שהנתבעת ספקה לתובעים שירות סביר.

שירות השידוכים ניתן על פי הרישום ועל פי טענות התובעים. על פי רישום השיחות הנתבעת הפנתה לבן כמה בחורות, שעם אחת הוא גם יצא. וזאת בדרכים שונות: בעזרת קרובי משפחה, בעזרת פייסבוק ובדרך של פניה ישירה אל המועמד. זהו שירות סביר ומתקבל על הדעת, ולכן הדעת נוטה כי בעניין זה הנתבעת עמדה בהתחייבות שלה כלפי התובעים.

גם בנוגע לייעוץ בעניינו של הבן איננו רואים בעיה, העובדה היא שהבן נאות לשתף פעולה עם הצעות השידוכים, ולכן גם אם הנתבע לא אמר דבר מסתבר שהוא העריך נכונה את היכולת שלו להעניק שירות לבן, ובכך הוא עמד בהתחייבות שלו לייעוץ.

לסיכום, הנתבעת עמדה בהתחייבות שלה כלפי התובעים ביחס לבן.

2. השירות שניתן לבת

בנוגע לבת המצב יותר מורכב. לפי רישומי הנתבעת לא היה אפילו מקרה אחד בו הבת יצרה קשר כלשהוא עם הבחורים שהוצעו לה. סה"כ הוצעו לה שני בחורים.

במצב כזה יש לשאול האם הנתבעת עמדה בהתחייבות שלה?

תשובת הנתבע היא שהיא עמדה בהתחייבות, לאור החוזה:

בחוזה איננו מתחייבים למספר מסוים של הכרויות בדיוק מסיבה זו שאיננו יכולים לדעת מראש מי יסכים לפגושן ומי לא ואת מי הן תפסולנה או תקבלנה.

ואכן, הדעת נותנת כי בתחום המורכב של השידוכים, ובמיוחד כאשר מדובר על שידוך ללא ידיעת המועמד, קשה מאד לצפות את מידת שיתוף הפעולה של המשדך עם ההצעות.

ובכל זאת, יש שתי סיבות לקבוע כי הנתבעת לא עמדה בהתחייבות שלה כלפי התובעים:

סיבה אחת: הנתבעת התחייבה לספק שירותי ייעוץ לתובעים. כפי שנאמר לעיל, הדרך היחידה לפרש התחייבות זו היא לומר שמדובר על ייעוץ להורים שפונים האם השירות המוצע בכלל רלבנטי לבנם

או לבתם. ייעוץ כזה לא ניתן, והתברר גם כי ככל הנראה לא הופעל שיקול דעת בעניין זה. שהרי במבחן התוצאה התברר כי השירות איננו רלבנטי עבור הבת.

סיבה שניה: מקרה זה דומה לאדם ששוכר פועל עבור עבודה מסוימת והתברר שלא ניתן לבצע אותה, כפי שנפסק בשולחן ערוך (חושן משפט שלד, א):

השוכר את הפועל להשקות השדה מזה הנהר, ופסק הנהר בחצי היום, אם אין דרכו להפסיק, או אפילו שדרכו לפסוק והפועל יודע דרך הנהר, פסידא דפועל ואין בעל הבית נותן לו כלום, אף על פי שגם בעל הבית יודע דרך הנהר. אבל אם אין הפועל יודע דרך הנהר, ובעל הבית יודע, נותן לו שכרו כפועל בטל.

כלומר, במקרה בו לא ניתן לבצע את העבודה בכלל, או בחלק מהזמן – הפועל מפסיד. אמנם, מודגש שזאת דווקא כאשר הפועל מודע לסיכון.

במקרה זה, טוענים התובעים כי בפגישתם הראשונה אמרו לנתבע כי הבת "קשה". הנתבע לא זכר שכך נאמר לו, אולם, לא הכחיש זאת באופן וודאי.

כנגד סיבות אלה, עומדת לחובתם של התובעים העובדה כי הם גילו לבת על כך שרשמו אותה למשרד שידוכים. גילוי שהקטין את הסיכוי (הנמוך ממילא) להצלחה כלשהיא.

לאור כל זאת ניתן לקבוע כי הנתבעת לא עמדה באופן מלא בהתחייבויות שלה כלפי התובעים ביחס לבת. לא ניתן ייעוץ מתאים ולא הופעל שיקול דעת מספק ביחס להתאמת השירות לבת. במסגרת סמכותנו כפי שנקבעה בהסכם הבוררות, אנו קובעים כי על הנתבע להשיב לתובעים 60% מהסכום ששולם, קרי 3480 ₪.

ח. טענת משטה אני בד

ב"כ התובעים טען כי במקרה של אדם שהבטיח לשדכן שכר מופרז פסק מהר"ם מרוטנבורג שהוא אינו חייב לשלם את השכר המופרז. דין זה נדון בשולחן ערוך (חושן משפט רסד, ז):

וכן מי שברח מבית האסורים והיתה מעבורת לפניו, וא"ל: העבירני ואני נותן לך דינר, והעבירו, אין לו אלא שכרו הראוי לו. ואם היה צייד, ואמר ליה: בטל מצודתך והעבירני, נותן לו כל מה שהתנה עמו, וכן כל כיוצא בזה.

הגה: ... ובשדכנות אין לו אלא שכרו, אף על פי שהתנה עמו לתת לו הרבה.

כלומר, כאשר אדם הבטיח שכר מופרז לאחר כדי שזה יציל אותו – הוא פטור מתשלום השכר. בעקבות מהר"ם מרוטנבורג הרמ"א פסק שגם בשדכן הדין דומה.

אלא בנידון דידן יש כמה סיבות לפטור את הנתבע מלהשיב את הכסף:

א. בשולחן ערוך (שם, ח) כתב במפורש שאם הכסף כבר שולם לא ניתן לתבוע את השבתו (ראו עוד פתחי תשובה חושן משפט סימן רסד ס"ק ח). טעם הדבר הוא שתשלום מהווה ביטוי לרצינות

וממילא נסתרת טענת "משטה הייתי בד". (וזאת בניגוד לטענת אונאה, שאיננה מתבטלת עקב תשלום, ובעניין זה ראו להלן).

ב. הש"ך (שם, טו) כתב שמהרש"ל חלק על מהר"ם, והוא יישב את המחלוקת, וקבע שכאשר אין לשדכנות קצבה יש לשלם מה שהובטח. וזה המצב גם בימינו.

ג. קצות החושן (שם, ג) כתב:

היכא דיש לו הפסד קצת נמי מגלגלין עליו הכל, אם כן בשדכנות כיון דרוב פעמים שמפסיד השדכן בביטול ימים ושעות על כל פנים פרוטה שהיה יכול להרויח מגלגלין עליו הכל ומחויב לשלם לו כל מה שפסק.

במקרה שלפנינו הנתבעת פעלה לשדך את הילדים והוציאה על כך הוצאות.

ד. נתיבות המשפט (שם, ביאורים, ח) כתב שאם נעשה מעשה קניין ההתחייבות לשדכן תקפה. כאן הכסף כבר שולם ובנוסף נחתם הסכם בין הצדדים, כך שברור שההתחייבות תקפה.

לסיכום, במקרה שלפנינו אין לתובעים אפשרות לטעון על הבטחתם והתחייבותם "משטה אני בד", והתחייבותם היא בעלת תוקף.

ט. דיון בטענות נוספות של התובעים

התובעים טענו טענות רבות, אולם, לדעתנו הן אינן משנות את ההכרעה מעבר למה שכבר נכתב, אולם, נדון בהן בקצרה.

מעורבות ההורים – התובעים טוענים כי הבהירו לנתבע כי הם מעוניינים בשידוך ללא **מעורבות ההורים**. הנתבע הכחיש זאת.

דיון: מעבר להכחשה העובדתית, אין חולק שהנתבעת פעלה להציע שידוכים גם ללא מעורבות ההורים, כגון, ישירות למועמדת או דרך פייסבוק. יתירה מזו, גם אם התובעים צודקים, קשה לראות בהתניה זו תנאי בסיסי שהפרתו פוטר מתשלום, כיון שסיוע של ההורים ביצירת דרכי התקשרות למועמד אינו עול כבד באופן משמעותי.

חוסר הניסיון של התובעים – ב"כ התובעים טען כי הנתבעת נצלה את חוסר ניסיונם של התובעים. לעומת זאת, הנתבע טוען שהסכמים יש לכבד, וכן שהשירות ניתן.

דיון: לא ניתן לפטור את התובעים מכל אחריות להסכם עליו חתמו ושילמו. שהרי התובעים הם שפנו למשרד וביקשו את שירותיו בנוגע לבן, ואכן קבלו שירות סביר בהקשר שלו.

דמי הרשמה גבוהים מהמקובל בשוק – ב"כ התובעים טען כי דמי ההרשמה המקובלים בשוק נמוכים בהרבה מאלה שגבתה הנתבעת, ולכן התובעים יכולים לטעון טענת אונאה.

הנתבע השיב כי אין מה להשוות את השירות שהוא נותן לדוגמאות שהביא ב"כ התובעים, כיון שאיכות השירות של הנתבעת טוב בהרבה.

דיון : כיון שמדובר בפועל אין מקום לטענת אונאה (שולחן ערוך חושן משפט רכז, לג).

הסתרת סיכויי ההצלחה – ב"כ התובעים טען כי לא הובהרו להם סיכויי ההצלחה.

דיון: אין מקום לקבל את הטענה. ראשית, בשידוכים אחוזי ההצלחה אינם גבוהים. מעבר לכך, בהסכם ישנו סעיף שקובע "הנני מביע את המודעות, כי לא אוכל לדרוש תוצאות ממשיות". כך שהדברים הובהרו בכתב גם אם לא בעל פה.

ייעוץ והכוונה – ב"כ התובעים טען בדיון ובסיכומים כי לא ניתן היה לספק שירותי ייעוץ כאשר אין קשר עם המשודך.

דיון: טענה זו נדחת כיון שניתן להבין כי הייעוץ אמור להינתן להורי המשודך. לגופו של עניין, כאמור, בית הדין אכן קיבל את הטענה שהיה ליקוי בהיבט זה בכל הקשור לבת.

קשיים במימוש – ב"כ התובעים טען כי היה על הנתבעת לחשוף בפני התובעים את הקשיים במימוש השירות אותו היא התיימרה לספק.

דיון: בהקשר זה בו הובטחו שירותי ייעוץ, אכן כך היה צריך לעשות. ובנוגע לבת אכן היו קשיים ולכן השירות לא סופק במלואו.

חווה אחיד – ב"כ התובעים טוען כי מדובר בחווה אחיד שבו תניות מקפחות. הנתבע דחה טענה זו.

דיון: העילה הראשונה לביטול תניה מקפחת בחווה אחיד היא: (סעיף 4 לחוק החוזים האחידים):

(1) תנאי הפוטר את הספק, באופן מלא או חלקי, מאחריות שהיתה מוטלת עליו על פי דין אילולא אותו תנאי, או המסייג באופן בלתי סביר את האחריות שהיתה מוטלת עליו מכוח החווה אילולא אותו תנאי.

במקרה זה פרשנות ביה"ד לסעיף המדובר איננה גורפת כל כך ולכן הוא איננו בגדר תניה מקפחת.

חוסר מודעות לתנאי – ב"כ התובעים טען כי התובעים לא היו מודעים לפרטי ההסכם עליו חתמו. בתגובה כתב הנתבע כי הובהר בעל פה שהכסף לא יוחזר בשום מצב.

דיון: יש כאן הכחשה עובדתית לגבי ההבהרה בעל פה, אולם, גם ללא הבהרה כזו אדם צריך להיות אחראי לחוזים עליהם חותם. באופן בסיסי החלטת אדם שלא לקרוא חווה (במקרה זה, חווה בן עמוד אחד בלבד) אינה פוטרת אותו מחיוביו (שו"ע חו"מ מה, ג).

אפשרות לבטל הזמנה על פי החוק – ב"כ התובעים כתב כי ע"פ החוק התובעים רשאים לבטל את הזמנת השירות. הנתבע השיב כי זכות זו קיימת רק תוך 14 יום.

דיון: גם לדברי התובעים בקשת הביטול הראשונה נאמרה בעל פה יותר מ- 14 יום לאחר חתימת ההסכם, ולכן הטענה נדחת.

הוצאות משפט – על פי ההלכה, הוצאות בית הדין, כגון אגרות מחולקות באופן שווה בין הצדדים למעט מקרים חריגים. לפיכך על הנתבעת לשלם לתובעים 250 ₪ עבור החזר הוצאות משפט.

י. החלטה

1. הנתבעת תשלם לתובעים 3730 ₪ תוך 30 יום ממתן פסק הדין.

2. פסק הדין ניתן ביום ט' תמוז תשע"ג, 17 יוני 2013.

בזאת באנו על החתום

הרב עדו רכניץ

הרב שלמה אישון, אב"ד

הרב אהרן כץ

עמוד 10 מתוך 10

משרד ראשי: רח' ברוריה 2, ת.ד. 8178 ירושלים 91080 P.O.B 8178 Jerusalem 91080

טל' 02-5371485 Tel 02-5379626 פקס Fax 02-5379626 www.erezhemdah.org beitdin@erezhemdah.org ע"ר מס' 580120780

Founders: The Bellows Family, Chicago, Illinois